

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

9'uncu Toplantı

25 Temmuz 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Komisyonun bugünkü gündemine, Komisyonun yasama faaliyetlerine ve parlamenter diplomasi alanındaki çalışmalarına, Netanyahu'nun Amerika Kongresinde yaptığı konuşmaya, Komisyonun dış politika konusundaki çalışmalarının etkin olabilmesi için Dışişleri Bakanlığıyla eş güdümlü içinde çalışılması gerektiğine, Dışişleri Bakanına ve ekibine "Hoş geldiniz" dediğine ilişkin açıklaması

III.- KARARLAR

1.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın Komisyonu bilgilendirmesinin TBMM İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturumda yapılmasına ilişkin karar

2.- Kapalı oturum kararının kaldırılmasına ve açık toplantı düzenine geçilmesine ilişkin karar

IV.- KAPALI OTURUMLAR

V.- SEÇİMLER

1.- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu üye seçimi

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

9'uncu Toplantı

25 Temmuz 2024 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışışleri Komisyonu saat 11.51'de açılarak üç oturum yaptı.

Birinci Oturum

Komisyon Başkanı Fuat Oktay, Komisyonun bugünkü gündemine, Komisyonun yasama faaliyetlerine ve parlamenter diplomasi alanındaki çalışmalarına, Netanyahu'nun Amerika Kongresinde yaptığı konuşmaya, Komisyonun dış politika konusundaki çalışmalarının etkin olabilmesi için Dışışleri Bakanlığıyla eş güdüm içinde çalışılması gerektiğine, Dışışleri Bakanına ve ekibine "Hoş geldiniz" dediğine ilişkin açıklama yaptı.

AK PARTİ milletvekillerinin, Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın dış politika alanında yaşanan gelişmeler konusunda Komisyonu daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde bilgilendirebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturuma geçilmesine ilişkin önergesi kabul edildi.

Oturuma saat 11.54'te son verildi.

İkinci Oturum

(Kapalıdır)

Üçüncü Oturum

AK PARTİ milletvekillerinin, Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın Komisyonu daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde bilgilendirebilmesi için TBMM İttüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca alınan kapalı oturum kararının kaldırılmasına ve açık toplantı düzenine geçilmesine ilişkin önergesi kabul edildi.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunda CHP Grubuna düşen üyelik için Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer seçildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 14.42'de toplantıya son verildi.

25 Temmuz 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.51

BAŞKAN: Fuat OKTAY (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa CANBEY (Balıkesir)

SÖZCÜ: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

KÂTİP: Derya BAKBAK (Gaziantep)

BAŞKAN FUAT OKTAY – Dışışleri Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok Değerli Dışışleri Bakanımız, değerli katılımcılar, basın mensupları; Dışışleri Komisyonunun 28’inci Yasama Dönemi 11’inci Toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay’ın, Komisyonun bugünkü gündemine, Komisyonun yasama faaliyetlerine ve parlamenter diplomasi alanındaki çalışmalarına, Netanyahu’nun Amerika Kongresinde yaptığı konuşmaya, Komisyonun dış politika konusundaki çalışmalarının etkin olabilmesi için Dışışleri Bakanlığıyla eş güdüm içinde çalışılması gerektiğine, Dışışleri Bakanına ve ekibine “Hoş geldiniz” dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY – Öncelikle, Dışışleri Bakanımıza ve değerli ekibine hoş geldiniz diyorum.

Komisyonumuzun bugün gerçekleştireceğimiz 11’inci Toplantısında Dışışleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan’ı konuk etmekteyiz. Sayın Bakanımıza ve ekibine hoş geldiniz diyorum; özellikle de Komisyonumuz adına, şahsım ve tüm arkadaşlarımız adına hoş geldiniz.

Bir ihtisas komisyonu olan Dışışleri Komisyonumuzda Türkiye Cumhuriyeti’nin dış ilişkilerinin teşkilatlandırılması, idaresi ve dış ilişkilerle ilgili kanun tekliflerini görüşmekteyiz. Bu çerçevede, Dışışleri Komisyonu, hâlihazırda en çok kanun teklifi havale edilen ihtisas komisyonu durumundadır. Komisyonumuzda henüz çalışmalarımızın 1’inci yılı dolmadan uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına dair toplam 125 kanun teklifini görüşüp kabul ettik. Bunlardan 49’u Genel Kurulda onaylanarak kanunlaştı. Hâlihazırda 34 anlaşmaya ilişkin teklif Komisyonumuzun gündeminde, 76 anlaşmaya ilişkin teklifse Genel Kurul gündeminde bulunmaktadır.

Komisyonumuzun yasama çalışmalarına ilaveten, günümüz dünyasında etkisi ve önemi giderek artan parlamenter diplomasi alanında da çalışmalarımız devam ediyor. Bu çerçevede, yurt dışında ve yurt içinde yabancı muhataplarımızla görüşmelerimizde ülkemizin ikili ve çok taraflı konulardaki tezlerini ve görüşlerini ilk elden aktarmaktayız. Bu çalışmalarımızın tamamını ülkemizin ve milletimizin dış politika alanındaki çıkarlarının savunulmasında, devletimizin ve yine Hükümetimizin yürüttüğü çalışmaları destekleyecek şekilde, katkı verecek şekilde yürütmekteyiz. Bu çerçevede, Dışışleri Bakanlığımız ve ilgili diğer kurumlarımızla çok yakın işiışare içerisinde hareket etmekteyiz. Bu çalışmalarda Dışışleri Bakanlığımızın iç ve dış teşkilatları tarafından sağlanan destek için de özellikle şahsınıza ve ekibinize, şahsım ve Komisyonumuz adına teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, küresel, bölgesel ve ülkemizin etrafında yaşanan krizlerin önemli bir kısmının derinleşerek devam ettiğini müşahade etmekteyiz. Sayın Bakanımızın da değerlendireceğini tahmin ettiğim bir konuda görüşlerimi ifade etmeden geçemeyeceğim. Soykırım sorumlusu olarak

yargılanan Netanyahu'nun dün ABD Kongresinde onur konuğu olarak ağırlanması ve coşkuyla ayakta alkışlanması insanlık adına bir utanç tablosu olarak tarihe geçmiştir. Gazze'de çoğunluğu çocuk, yaşlı ve hastalar olmak üzere 40 bin sivilin katilinin, on binlerce insanın en temel ihtiyaçlarından, gıdadan ve tedaviden yoksun kalmasından sorumlu olan Netanyahu'nun onur konuğu olarak davet edildiği Amerika Kongresinde sivillere yönelik katliamlarını inkâr eden, başkenti Kudüs'ün tamamı olan büyük İsrail hedefini açıkça beyan ederek tüm BM kararlarını ve bölge ülkelerinin güvenlik ve toprak bütünlüğünü hiçe sayan, ifade özgürlüğünü kullanarak insanlık haklarını savunan sivil toplum örgütlerini, üniversiteleri, öğrencileri, akademisyenleri ve hatta görevlerini yerine getiren Uluslararası Ceza Mahkemesi yetkililerini açıkça tehdit eden konuşması tarihe kara bir leke olarak geçmiştir. Ancak asıl vahim olan, yalanlar, tehditler, iftiralarla dolu bu konuşmanın ABD Kongresinde ayakta coşkuyla alkışlanmasıdır. Netanyahu'ya bu şekilde destek verenler İsrail'in bugüne kadar işlediği ve bundan sonra işleyeceği katliamların ve suçların sorumluluğuna da ortak olmuşlardır.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; başta Filistin-İsrail ihtilafı gelmek üzere bölgemizde yaşanan krizlerin yarattığı etkiler, ülkemizin AB, ABD, Rusya, Çin, Türk dünyası ve İslam coğrafyasıyla olan ilişkileri, Afrika, Asya, Güney Amerika'ya yönelik gelişen ilişkilerimiz, BM reformu gibi hassas konulardaki duruşumuz, izlediğimiz 360 dereceyi kapsayan ilkeli, kararlı ve insan odaklı politikalarımız ve bu politikaların geliştirilmesine katkı ve desteklenmesi için parlamenter diplomasinin sunduğu fırsatların ve kanalların daha etkin şekilde kullanılmasına ilişkin değerlendirmeleriniz ve yaklaşımlarınız bizler için son derece önemli. Meclisimizin ve Komisyonumuzun dış politika konusundaki çalışmalarının etkinliği ancak ilgili kurumlarımız ve tabii ki en başta Dışişleri Bakanlığıyla verimli ve sürekli bir eş güdüm içerisinde çalışılmasıyla mümkün olabilir. Sayın Bakanımızın bugün Komisyonumuzu ziyaretinin de bu eş güdümün güçlendirilmesine önemli katkı sağlayacağına inanıyorum.

Sayın Bakanımıza ve ekibine bir kez daha hoş geldiniz diyorum.

III.- KARARLAR

1.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın Komisyonu bilgilendirmesinin TBMM İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturumda yapılmasına ilişkin karar

BAŞKAN FUAT OKTAY – Sözü kendilerine bırakmadan önce 9 arkadaşımızın imzasıyla verilen bir önerge var, müsaadelerinizle bu önergeyi okuyorum:

“Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan'ın dış politika alanında yaşanan gelişmeler konusunda Komisyonumuzu daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde bilgilendirebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturuma geçilmesini arz ve teklif ederiz.

Zafer Sırakaya	Derya Ayaydın	Tuğba Işık Ercan
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Ziya Altunyaldız	Derya Bakbak	Mahmut Rıdvan Nazırlı
Konya	Gaziantep	Elazığ
Ceyda Bölünmez Çankırı	Ali Şahin	Sena Nur Çelik Kanat
İzmir	Gaziantep	İstanbul”

Burada da yine -asıl arzu- tüm konuları detaylıca, etraflıca rahat değerlendirebilmemiz çerçevesinde böyle bir önerge sunulmuş durumda.

Komisyon üyesi arkadaşlarımız, önergeyi oylarınıza sunacağım: Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereğince, kapalı oturumda özellikle Komisyon üyesi olmayan milletvekili arkadaşlarımız da dâhil salondan dışarı davet etmemiz gerekiyor. Ben müsaadelerinizle basın mensuplarını ve İç Tüzük'ün 32'nci maddesi çerçevesindeki tüm arkadaşlarımızı dışarıya davet ediyorum.

Kapanma Saati:11.54

İKİNCİ OTURUM

(Kapalıdır)

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 14.40****BAŞKAN: Fuat OKTAY (Ankara)****BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa CANBEY (Balıkesir)****SÖZCÜ: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)****KÂTİP: Derya BAKBAK (Gaziantep)****III.- KARARLAR (Devam)**

2.- Kapalı oturum kararının kaldırılmasına ve açık toplantı düzenine geçilmesine ilişkin karar

BAŞKAN FUAT OKTAY – Komisyon Başkanlığımıza, TBMM İçtüzüğü’nün 32’nci maddesi uyarınca alınan kapalı oturum kararının kaldırılmasına ve açık toplantı düzenine geçilmesine ilişkin bir önerge verilmiş olup önergeyi okutup işleme alacağım.

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan’ın Komisyonumuzu daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde bilgilendirebilmesi için TBMM İçtüzüğü’nün 32’nci maddesi uyarınca alınan kapalı oturum kararının kaldırılmasını ve açık toplantı düzenine geçilmesini arz ve teklif ederiz.

Zafer Sırakaya	Derya Ayaydın	Tuğba Işık Ercan
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Derya Bakbak	Ziya Altunyaldız	Mahmut Rıdvan Nazırlı
Gaziantep	Konya	Elâzığ
Ceyda Bölünmez Çankırı	Mustafa Canbey	Sena Nur Çelik Kanat
İzmir	Balıkesir	İstanbul
Ali Şahin		
Gaziantep		

BAŞKAN FUAT OKTAY – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

V.- SEÇİMLER

1.- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu üye seçimi

BAŞKAN FUAT OKTAY – Toplantıyı kapatmadan önce, CHP Grup Başkanlığı tarafından Komisyon Başkanlığımıza gönderilen 24/7/2024 tarihli ve 359 sayılı yazıyla Dışişleri Komisyonu uhdesinde kurulan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunda hâlen CHP adına görev yapmakta olan Düzcü Milletvekili Talih Özcan’ın yerine Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’in temsil etmesi talep edilmektedir.

Bu kapsamda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunda CHP Grubuna düşen üyelik için ismi bildirilen Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’i Komisyonumuzun oylarına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Çakırözer’e yeni görevinde ve alt komisyon çalışmalarında başarılar diliyorum. Hayırlı olsun.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, gündemimizde yer alan konulara ilişkin bilgilendirme toplantısı tamamlanmıştır.

Değerli katılımcılar, gündemimizde görüşülecek herhangi bir konu bulunmamaktadır. Sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yok ise Dışışleri Komisyonunun 28'inci Yasama Dönemi 11'inci Toplantısını kapatıyorum.

Komisyon üyelerimize, Sayın Bakanımıza ve Dışışleri Bakanlığımızın çok değerli temsilcilerine teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 14.42

